

20 december 2023

Afspraken tussen stakeholders over het EVC-stelsel - 2023

Inleiding

Het Convenant EVC¹, opgesteld door de overheid (OCW, SZW, EZK) en sociale partners (verenigd in de Stichting van de Arbeid), liep tot 1 januari 2023. De overheid heeft kenbaar gemaakt het convenant niet te willen verlengen, omdat zij EVC als één van de valideringsinstrumenten beschouwt die binnen het LLO-beleid een plek hebben. Dit betekent dat het convenant is geëindigd op 31 december 2022. Omdat sociale partners EVC als een waardevol instrument voor de arbeidsmarkt beschouwen, willen zij – zonder convenant – het gebruik ervan blijven stimuleren.

Leeswijzer

In deze notitie geeft de Stichting van de Arbeid aan wat het belang van EVC is voor de arbeidsmarkt, welke afspraken zij met het Nationaal Kenniscentrum EVC, EVC-aanbieders en beoordelende organisaties wil maken ten behoeve van een goed functionerend EVC-stelsel en welke positie de Stichting van de Arbeid heeft in dit geheel. Tot slot volgt de ondertekening waarmee partijen zich akkoord verklaren met de voor hun partij geformuleerde afspraken en met de inrichting van het EVC-stelsel als geheel. Op de laatste pagina zijn enkele vraagstukken benoemd waarvan de Stichting van de Arbeid partijen adviseert deze met elkaar te bespreken en tot overeenstemming te komen.

1. Skillsgerichte arbeidsmarkt

Naast het kunnen tonen van diploma's van volledige beroepsopleidingen is het voor de arbeidsmarkt steeds meer van belang te kunnen laten zien welke skills iemand heeft. Het draait niet alleen om de diploma's maar ook om de kennis, vaardigheden en competenties die men zich nadien en/of daarnaast eigen heeft gemaakt. Er zijn veel instrumenten op de markt om te bepalen over welke skills iemand beschikt. Het resultaat van de instrumenten varieert van globaal en subjectief, zoals een zelf opgesteld cv, tot gedegen en objectief zoals EVC, met alles wat er tussenin zit.

EVC als betrouwbaar valideringsinstrument

De waarde, betrouwbaarheid en erkenning van een instrument hangt vooral af van de vraag of sprake is van objectieve validering. Waarin EVC zich onderscheidt van andere valideringsinstrumenten is dat objectieve meetstandaarden worden gebruikt waarvan de kwaliteit geborgd is. Daarmee neemt EVC een plek in aan de kant van 'meest objectief' binnen het spectrum van validering. EVC kan werkgevers en werkenden gegarandeerde kwaliteit, zekerheid en betrouwbaarheid leveren en het onderwijs houvast bieden.

Sociale partners vinden EVC een waardevol instrument voor de arbeidsmarkt en willen het gebruik ervan stimuleren. Zij steunen naar beste vermogen en daar waar mogelijk EVC als een belangrijk onderdeel van het valideringsstelsel. Dat kan alleen als er vertrouwen is in de partijen die het stelsel uitvoeren. Bovendien moeten deze partijen het EVC-stelsel ook dragen.

¹ *Convenant ter stimulering van het erkennen van eerder verworven competenties als onderdeel van een leven lang leren – 2016 – 2022* <https://www.stvda.nl/-/media/stvda/downloads/publicaties/2016/convenant-etc.pdf>

2. Afspraken voor een goed functionerend EVC-stelsel

Sociale partners verenigd in de Stichting van de Arbeid ('de Stichting') willen daarom met partijen die betrokken zijn bij het EVC-stelsel komen tot afspraken om het in stand te houden en verder te ontwikkelen. Het vertrouwen in het EVC-stelsel staat of valt met de kwaliteit ervan; die dient een voortdurend punt van aandacht te zijn. Het EVC-stelsel moet worden gedragen door aanbieders, beoordelende organisaties en de toezichthouder.

De EVC-aanbieders zijn medeverantwoordelijk voor het goed functioneren van het stelsel. Het Nationaal Kenniscentrum EVC ('het Kenniscentrum') houdt toezicht op de kwaliteit van EVC. De beoordelende organisaties, aangewezen door het Kenniscentrum, toetsen de kwaliteit van de EVC-aanbieders en EVC-trajecten. Partijen hebben vanuit hun positie elk hun verantwoordelijkheid.

Voor het goed functioneren van het stelsel is het nodig dat ieders rol en verantwoordelijkheid duidelijk en transparant is. Op basis van de input van en de gesprekken met partijen zijn de volgende afspraken tot stand gekomen.

Nationaal Kenniscentrum EVC

De Stichting van de Arbeid continueert de aanwijzing van de Stichting Examenkamer als toezichthouder van het EVC-stelsel, die zij in 2016 op basis van het convenant EVC heeft gedaan. Het Kenniscentrum is hiertoe als uitvoerende organisatie ingericht.² Het Kenniscentrum heeft daarmee de autoriteit om toezicht te houden op de kwaliteit van EVC.

Taken

Het Kenniscentrum fungeert als beheerder van registers en als toezichthouder die zorgt voor de borging van de kwaliteit. Het Kenniscentrum vervult een regierol binnen het EVC-stelsel.

Het Kenniscentrum voert de volgende taken uit:

- In overleg met aanbieders en beoordelende organisaties wordt de Kwaliteitscode³ opgesteld, waarin de basisprincipes van EVC zijn opgenomen en die de uitvoering van EVC-procedures door erkende EVC-aanbieders borgt; het Kenniscentrum stelt de Kwaliteitscode vast;
- Erop toezien dat de Kwaliteitscode voldoet, en zo nodig in overleg met aanbieders en beoordelende organisaties voor aanpassing zorgdragen;
- Erop toezien en vaststellen dat nieuwe producten en vernieuwende aanpakken die gewenst zijn vanuit de aanbieders en die in het EVC-stelsel worden opgenomen, voldoen aan de Kwaliteitscode;
- Het aanwijzen van beoordelende organisaties;
- Het erkennen van aanbieders;
- Het beheren van de registers van erkende EVC-aanbieders, erkende EVC-standaarden en ervaringscertificaten;
- Goedkeuring verlenen aan door werkgevers- en werknemersorganisaties gezamenlijk opgestelde beroeps- en branchestandaarden;
- Signalering van knelpunten die de hier gemaakte afspraken raken aan zowel de Stichting van de Arbeid als de EVC-Aanbiedersraad en bespreekbaar maken;
- Periodieke rapportage aan de Stichting van de Arbeid over de werkzaamheden en de financiering van het Kenniscentrum (frequentie nader te bepalen);

² De Stichting Examenkamer committeert zich eraan het Kenniscentrum in stand te houden en draagt het exploitatierisico.

³ EVC-Kwaliteitscode 3.0, ingevoerd per 1 januari 2021 <https://www.ervaringscertificaat.nl/evc/kwaliteitscode>

- Onafhankelijke informatie geven over het EVC-stelsel via website, nieuwsbrief, publicatie, etc.

Toezicht en beoordeling

Toezicht en beoordeling zijn twee afzonderlijke taken. Het Kenniscentrum houdt toezicht op de naleving van de Kwaliteitscode. De beoordelende organisaties beoordelen in opdracht van het Kenniscentrum de kwaliteit van de EVC-aanbieders en EVC-trajecten.

De kwaliteit dient zodanig te zijn dat werknemers en werkgevers kunnen vertrouwen op de waarde van EVC. Branches en bedrijven moeten voldoende vertrouwen kunnen hebben in de EVC-aanbieder, het traject en het resultaat. Dat betekent dat de aanbieders moeten voldoen aan de eisen van de Kwaliteitscode. Elke aanbieder die een erkenning heeft voor de uitvoering van EVC-procedures op basis van een bepaalde standaard kan zich als zodanig profileren, aangezien sprake is van een open stelsel. Het is een branche niet toegestaan slechts één aanbieder in te zetten, tenzij de branche daar goede redenen voor heeft en die kenbaar maakt. Het is aan het Kenniscentrum om hierover een definitieve beslissing te nemen.

Een uniforme wijze van toetsen door de beoordelende organisaties is nodig om de kwaliteit van de beoordeling te kunnen garanderen. Het Kenniscentrum ziet erop toe dat de beoordelende organisaties een soortgelijke toetsingsmethode hanteren waarmee beoordeeld wordt of EVC-aanbieders en de aangeboden EVC-procedures voldoen aan de criteria van de Kwaliteitscode.

Het Kenniscentrum dient erop toe te zien dat de EVC-trajecten op een betrouwbare en kwalitatief verantwoorde wijze worden uitgevoerd en beoordeeld. Ingeval een branche desondanks om een extra kwaliteitscontrole verzoekt, kan het Kenniscentrum met de EVC Aanbiedersraad overleggen of dit verzoek wordt ingewilligd tegen dan te bepalen kosten van een onafhankelijke partij, of dat dit verzoek wordt afgeslagen.⁴ Het verdient in elk geval aanbeveling met de betreffende branche in gesprek te gaan over de achterliggende reden van het verzoek om een extra beoordeling.

Financiering

Het EVC-stelsel financiert zichzelf. Het Kenniscentrum stelt hiertoe een businessplan op met een duidelijk tarievenoverzicht dat op de website (www.ervaringscertificaat.nl) wordt gepubliceerd. Om het draagvlak bij de aanbieders te versterken, o.a. met het oog op investeringen in toekomstige ontwikkelingen, is het van belang dat het Kenniscentrum de EVC-aanbieders in kennis stelt van het businessplan en hen inzicht biedt in de tariefstructuur, zodat zij daarop hun bedrijfsvoering kunnen afstemmen.

Het Kenniscentrum geeft de Stichting van de Arbeid jaarlijks inzicht in de financiële situatie van het Kenniscentrum.

Klachtenbehandeling

Het melden van een geschil of beroep bij het Kenniscentrum is mogelijk voor EVC-deelnemers die het niet eens zijn met de beschikking op klacht of bezwaar van een erkende EVC-aanbieder (zie onder *klachtenbehandeling EVC-aanbieders*).

⁴ Hierbij geldt dat lopende afspraken op dit punt worden gerespecteerd.

Middels een openbaar klachtenloket op de website van het Kenniscentrum kan een geschil en beroep, voortvloeiende uit een klacht of bezwaar van een deelnemer, in eerste instantie bij het Kenniscentrum kenbaar worden gemaakt. Het Kenniscentrum zal een geschil en/of beroep, afhankelijk van de inhoud van de klacht, in behandeling nemen of doorverwijzen naar een andere onafhankelijke partij, zoals bijvoorbeeld Stichting Geschillenzaken Particuliere Onderwijsinstellingen.

Het Kenniscentrum neemt op zijn website een duidelijke en op transparante wijze omschreven procedure op voor meldingen van ongenoegen. Hierin wordt het onderscheid gemaakt tussen geschillen en beroepen die betrekking hebben op de dienstverlening van de EVC-aanbieders of de beoordelende organisaties. Daarnaast beschrijft de procedure het indienen van een klacht jegens het Kenniscentrum en de mogelijkheid tot onafhankelijke escalatie.

Het is voor het Kenniscentrum als toezichthouder van het stelsel van belang om zicht te hebben op hoe vaak er gebruik wordt gemaakt van de bovengenoemde procedures om inzicht te hebben in de kwaliteit van de EVC-aanbieders. Het Kenniscentrum stelt hiertoe, in samenwerking met de beoordelende organisaties, jaarlijks een rapportage op waarvan de Stichting van de Arbeid in kennis wordt gesteld.

EVC-aanbieders

De erkende EVC-aanbieders vormen de basis van het stelsel, dragen medeverantwoordelijkheid voor het goed functioneren ervan en zijn het gezicht naar de deelnemers. De EVC-aanbieders conformeren zich aan de volgende taken en doelstellingen:

- De EVC-aanbieders dragen en ondersteunen het EVC-stelsel zoals dat tot stand is gekomen om de kwaliteit en betrouwbaarheid van het instrument te waarborgen.
- Zij voeren EVC-procedures uit volgens de criteria van de Kwaliteitscode, die het Kenniscentrum in overleg met aanbieders en beoordelende organisaties heeft opgesteld en door het Kenniscentrum is vastgesteld, en die zo nodig wordt geactualiseerd. Zij conformeren zich aan de Kwaliteitscode en dragen bij aan de ontwikkeling ervan.
- EVC-aanbieders en EVC-procedures die zij voor bepaalde standaarden uitvoeren, worden beoordeeld door een beoordelende organisatie met het doel te worden opgenomen in het register van erkende aanbieders.
- Onderdeel van de Kwaliteitscode is registratie van EVC-certificaten in het EVC-register. Als een EVC-aanbieder zich hier niet aan houdt, kan het Kenniscentrum overgaan tot schorsing dan wel intrekking van de erkenning.
- EVC-aanbieders zijn bereid te voldoen aan hun verplichtingen met betrekking tot erkenning en registratie, en de daaraan verbonden kosten aan het Kenniscentrum te voldoen.
- De kwaliteit van EVC dient een voortdurend aandachtspunt te zijn. De aanbieders spelen met hun producten in op ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Wanneer een of meerdere EVC-aanbieders nieuwe producten of vernieuwende aanpakken onder de noemer EVC voorstelt/voorstellen, moet/moeten deze voldoen aan de Kwaliteitscode, meerwaarde hebben voor het stelsel en (technisch) inpasbaar zijn. Het is aan het Kenniscentrum om hierover in overleg met de aanbieders een definitieve beslissing te nemen.
- Het functioneren van het EVC-stelsel is erbij gebaat dat aanbieders zorgen voor heldere en transparante communicatie over de procedure, kosten, termijn en, als mogelijk, verzilveringsafspraken richting EVC-deelnemers.
- De onafhankelijkheid en integriteit van validering en waardering van een EVC-procedure moeten te allen tijde door de EVC-aanbieder worden gewaarborgd. Een EVC-aanbieder dient voorafgaand aan een traject via zijn website of brochure kenbaar te maken of er

afspraken zijn gemaakt met een of meer onderwijsinstellingen om een EVC-certificaat te kunnen verzilveren. Aan deelnemers die een EVC-traject willen volgen op basis van een erkende *opleidings*standaard wordt voorafgaand aan het traject gevraagd naar een eventuele verzilveringswens. Is dit het geval, dan dient de betreffende EVC-aanbieder aan die deelnemer voorafgaand aan het traject aan te geven met welke onderwijsinstelling hij afspraken heeft gemaakt om het EVC-certificaat te kunnen verzilveren en spant de EVC-aanbieder zich ervoor in dat de betreffende onderwijsinstelling(en) de kandidaat informeert over de tarieven die daarvoor gelden. Als de EVC-aanbieder niet over genoemde ketenafspraken beschikt, mag hij het betreffende EVC-traject niet aanbieden aan deelnemers die een verzilveringswens hebben.

Voor alle *overige* standaarden vermeldt de aanbieder in hoeverre het EVC-certificaat in de betreffende branche op de arbeidsmarkt zelfstandige waarde heeft.

- Voor de beoordeling van een EVC-traject geeft de EVC-aanbieder opdracht aan een beoordelende organisatie, maar hij/zij geeft geen instructies aan de beoordelende organisatie ten aanzien van het resultaat van de beoordeling waarmee de onafhankelijkheid in het geding zou kunnen komen (*zie onder beoordelende organisaties*).
- De erkende aanbieders spannen zich in om in *gezamenlijkheid* hun rol en positie te versterken. Met het ontstaan van de EVC Aanbiedersraad en de Vereniging van EVC-aanbieders is hiertoe een eerste stap gezet. Met name waar het gaat om de kwaliteit van de uitvoering van procedures wordt verwacht dat er een slag gemaakt wordt.

Klachtenbehandeling

Elke EVC-aanbieder dient volgens de Kwaliteitscode te beschikken over een klachtenprocedure met een onafhankelijke geschillenregeling voor deelnemers die een klacht hebben jegens de EVC-aanbieder. Daarnaast moet een erkende EVC-aanbieder beschikken over een bezwaarprocedure met een onafhankelijke beroepsprocedure voor EVC-deelnemers.

Het is conform de Kwaliteitscode de taak van de EVC-aanbieders om de beoordelende organisaties proactief te informeren over klachten die intern escaleren tot een geschil, en bezwaren die escaleren tot een beroep.

Het melden van een geschil of beroep bij het Kenniscentrum is mogelijk voor EVC-deelnemers die het niet eens zijn met de beschikking op klacht of bezwaar van een erkende EVC-aanbieder.

EVC Aanbiedersraad

De erkende EVC-aanbieders treden gezamenlijk naar buiten als EVC Aanbiedersraad. Deze raad is de gesprekspartner van het Kenniscentrum en van de Stichting van de Arbeid.

Beoordelende organisaties

De beoordelende organisaties, aangewezen door het Kenniscentrum, beoordelen de kwaliteit van de EVC-aanbieders en EVC-trajecten. Om hun taak op een onafhankelijke wijze te kunnen uitvoeren, conformeren de beoordelende organisaties zich aan de volgende taken en doelstellingen, tot uiting komend in hun werkwijze:

- De beoordelende organisaties hanteren een toetsingsmethode waarmee zowel procedures als assessoren worden beoordeeld, die voldoet aan de criteria van de Kwaliteitscode. Het regelmatig uitvoeren van steekproeven maakt hiervan onderdeel uit. Om de kwaliteit van de beoordeling te kunnen garanderen, is een uniforme interpretatie van de Kwaliteitscode en een transparante wijze van toetsen nodig. Deelnemers en branches moeten kunnen vertrouwen op de kwaliteit van de aanbieder en beoordelende organisatie, die wordt geborgd door te voldoen aan de Kwaliteitscode. De beoordelende

organisaties hebben hierin een cruciale rol. Daarom is het van belang dat de aanpak van de beoordelende organisaties niet veel van elkaar verschilt.

- De beoordelende organisaties conformeren zich aan de Kwaliteitscode. Het Kenniscentrum stelt in overleg met aanbieders en beoordelende organisaties de Kwaliteitscode op. Nadat de beoordelende organisaties overeenstemming hebben bereikt waar het de beoordeling betreft, wordt de Kwaliteitscode door het Kenniscentrum vastgesteld.
- De beoordelende organisaties zijn onafhankelijk. Om de onafhankelijke positie van de beoordelende organisaties te kunnen garanderen, dient de kwaliteit van de beoordeling niet onder druk te staan. Het is de beoordelende organisaties niet toegestaan om diensten te verlenen over onderwerpen die in een latere fase onderdeel zijn van de beoordeling en de beoordelende organisaties hebben geen belang bij de uitkomst van de beoordeling. Deze bepaling is van toepassing op de beoordelende organisaties en de individuele medewerkers.
- De beoordelende organisatie neemt in de opdrachtovereenkomst met de EVC-aanbieder een passage op over de onafhankelijkheid van alle beoordelingen.
- Het Kenniscentrum, de Stichting van de Arbeid en andere relevante partijen respecteren de beoordeling van de beoordelende organisatie.

Klachtenbehandeling

Elke beoordelende organisatie dient volgens de Kwaliteitscode te beschikken over een klachtenprocedure ten behoeve van klachten jegens het functioneren van de beoordelende organisatie.

Afstemming beoordelende organisaties

De taken en doelstellingen van de beoordelende organisaties zijn op hoofdlijnen weergegeven. Dit biedt de beoordelende organisaties de ruimte om in onderling overleg en in overleg met het Kenniscentrum hun werkwijze aan te passen.

3. Positie Stichting van de Arbeid

Met de aanwijzing van de St. Examenkamer als toezichthouder en daarmee het Kenniscentrum als uitvoeringsorganisatie geeft de Stichting van de Arbeid aan dat zij vertrouwen heeft in het EVC-stelsel als zodanig en EVC als kwalitatief goed en betrouwbaar instrument beschouwt. Een goed functionerend en robuust EVC-stelsel vraagt om een adequate uitvoering waarvoor het commitment van alle partijen nodig is. De hiervoor geformuleerde afspraken vormen hiervoor de basis.

De Stichting van de Arbeid heeft zich ervoor ingezet dat EVC-aanbieders vanaf – naar verwachting – januari 2024⁵ de mogelijkheid hebben in het STAP-scholingsregister te worden opgenomen, zodat deelnemers met gebruikmaking van het STAP-budget een EVC-traject kunnen volgen. Dat sluit aan bij de huidige financiering van het stelsel via tarieven.

De Stichting benadrukt dat dit alleen mogelijk is voor erkende EVC-aanbieders die voldoen aan de normen van de Kwaliteitscode. Wanneer bijvoorbeeld registratie van EVC-certificaten achterwege blijft, zal de Stichting van de Arbeid bij het ministerie van SZW ervoor pleiten dat een dergelijk onvolkomen EVC-traject niet voor STAP in aanmerking komt.⁶

⁵ Totdat EVC is opgenomen in de STAP-regeling geldt de Tijdelijke overbruggingsregeling EVC-procedures STAP: Staatscourant 2022, 32789 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)

⁶ Nu het kabinet de STAP-regeling per 1 januari 2024 heeft afgeschaft, wordt nadere berichtgeving van SZW/kabinet hieromtrent afgewacht.

De Stichting vertrouwt erop dat signalen van betrokken partijen haar zullen bereiken wanneer de kwaliteit van EVC in het geding is. Dat kan aanleiding zijn om met elkaar het gesprek aan te gaan over verbetering van de kwaliteit en de uitvoering van EVC. In het uiterste geval, wanneer de Stichting van de Arbeid geen vertrouwen meer heeft in een goed functionerend EVC-stelsel, kan zij besluiten haar ondersteuning en aanwijzing in te trekken.

De Stichting zal periodiek (een à twee keer per jaar) overleg hebben in afzonderlijke sessies met (een vertegenwoordiging van) het Kenniscentrum, de EVC Aanbiedersraad en de beoordelende organisaties. Voorafgaand aan deze sessies wordt door de partijen een schriftelijke rapportage aan de Stichting gestuurd. De beroeps- en brancheorganisaties met erkende EVC-standaarden beschouwt de Stichting ook als stakeholders. Zij zijn belangrijke gesprekspartners, met name in geval er om welke reden dan ook – al dan niet tijdelijk – om een specifieke beoordeling van de ervaringscertificaten is verzocht als extra borging die noodzakelijk wordt geacht voor de ontwikkeling van het EVC-instrument. De Stichting wil daarom één keer per jaar een gesprek voeren met beroeps- en brancheorganisaties die een erkende EVC-standaard hebben.

4. Akkoordverklaring

Met de ondertekening verklaren partijen zich akkoord met de voor hun partij geformuleerde afspraken en met de inrichting van het EVC-stelsel als geheel.

Den Haag, 20 december 2023

Eddy Haket
Stichting van de Arbeid

Wouter Mantel
Stichting Examenkamer / Nationaal Kenniscentrum EVC

Johan van Dam
EVC Aanbiedersraad

Bob Schakenbos
Hobéon

Kerstin van Tiggelen
Testudo